

Ο.Λ.Μ.Ε.

Ερμού & Κορνάρου 2
ΤΗΛ: 210 32 30 073 – 32 21 255
FAX: 210 32 27 382 – 33 11 338
www.olme.gr
e-mail: olme@otenet.gr

Αθήνα, 6/5/08

ΠΡΟΣ:

- τον Υπουργό Εθν. Παιδείας και
Θρησκευμάτων
κ. Ευρ. Στυλιανίδη
- τον Υφυπουργό Εθν. Παιδείας
και Θρησκευμάτων
κ. Ανδρ. Λυκουρέντζο

Σχέδιο νόμου για την «Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση των ατόμων με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες» Οι θέσεις της ΟΛΜΕ

Μετά τη γνωστοποίηση του προσχεδίου νόμου για την «Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση των ατόμων με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες» διαπιστώνουμε ότι πολλές από τις θέσεις της ΟΛΜΕ που έγκαιρα είχαμε κοινοποιήσει στην ηγεσία του ΥΠΕΠΘ (3-3-2008) δεν έχουν συμπεριληφθεί στο προσχέδιο νόμου. Πολλές δε από τις θέσεις και προτάσεις μας κατά τη γνώμη μας αποτελούν προϋπόθεση για ένα νόμο που θα δίνει λύση στα χρόνια προβλήματα και στις ανεπάρκειες της ειδικής αγωγής.

Ζητάμε από την ηγεσία του ΥΠΕΠΘ να μην προωθήσει για ψήφιση το σχετικό νομοσχέδιο ώστε να συνεχιστεί ο διάλογος με τους ενδιαφερόμενους φορείς. Καλούμε το ΥΠΕΠΘ να συζητήσει με το Δ.Σ της ΟΛΜΕ και να αποδεχθεί τις τεκμηριωμένες και ρεαλιστικές προτάσεις μας για την Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση.

- Εμμένουμε λοιπόν στη θέση μας ότι οποιαδήποτε πολιτική για την ΕΑΕ προϋποθέτει μια πολυδιάστατη και επιστημονικά τεκμηριωμένη κατανόηση του όλου προβλήματος των ατόμων με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Ο πολιτικός σχεδιασμός και σχετικός προγραμματισμός πρέπει να βασίζονται:

α) στην αντικειμενική και συνολική καταγραφή των ΑμΕΑ κατά περίπτωση όσο γίνεται νωρίτερα,

β) στη μελέτη και έρευνα των αναγκών με βάση τις ιδιαιτερότητες κάθε περίπτωσης,

γ) στην έγκυρη και αντικειμενική εκτίμηση των αποτελεσμάτων της μέχρι σήμερα εκπαιδευτικής πολιτικής στον τομέα αυτό, σε άμεση συνάρτηση με τη γενικότερη κοινωνική και κρατική μέριμνα και φροντίδα,

δ) στην πρόβλεψη για μόνιμη και γενναία χρηματοδότηση της ειδικής αγωγής από τον κρατικό προϋπολογισμό και όχι στην αναζήτηση πόρων για την κάλυψη βασικών υποχρεώσεων του κράτους από κοινοτικά κονδύλια, που, ως γνωστό, έχουν περιορισμένο χρονικό ορίζοντα. Είναι ανεπίτρεπτο η ειδική αγωγή να έχει

την ίδια αντιμετώπιση με εκπαιδευτικές δράσεις που χρηματοδοτήθηκαν από κοινοτικούς πόρους και είχαν ημερομηνία λήξης με τη λήξη των επιχορηγήσεων!

Η κύρια στόχευση κάθε πολιτικής στον τομέα της ΕΑΕ πρέπει να διαπνέεται από μια βασική αρχή, το δικαίωμα κάθε προσώπου με ειδικές ανάγκες ή/και αναπηρίες για πλήρη ένταξη στο καθημερινό κοινωνικό και εργασιακό γίγνεσθαι, κάτι που προϋποθέτει το δικαίωμα πλήρους πρόσβασης σε καλά οργανωμένο εκπαιδευτικό σύστημα. Τυχόν προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα πρόσωπα με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες δεν πρέπει να προβάλλονται ως εμπόδιο για την ένταξή τους, αλλά να δίνεται έμφαση στις ικανότητές τους και στον τρόπο με τον οποίο αυτές μπορούν να αξιοποιηθούν και να αναπτυχθούν στο έπακρο. Αυτό σημαίνει παροχή κατάλληλης φροντίδας, που θα προσαρμόζεται συνεχώς, με βάση τις εκάστοτε εξελίξεις. Η πολιτική της ένταξης των ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στο εκπαιδευτικό σύστημα είναι κάτι πολύ πιο σύνθετο από την απλή εγγραφή τους σε ένα κοινό σχολείο.

Η υποχρεωτικότητα που θεσμοθετεί το σχέδιο νόμου, και που αποτελεί εκφρασμένη θέση της ΟΛΜΕ, αν δεν συμπεριλάβει κάποιες ουσιαστικές προϋποθέσεις, θα καταστεί γράμμα κενό ή θα παραδώσει την ειδική αγωγή στο βωμό του κέρδους και της ιδιωτικοποίησης.

- Θεωρούμε ότι αναγκαία προϋπόθεση για την εφαρμογή οποιασδήποτε πολιτικής στον τομέα της ΕΑΕ είναι η καταγραφή των ΑμΕΑ, η κατάταξη κατά κατηγορία, η καταγραφή της υπάρχουσας υποδομής και η αποτίμηση των αποτελεσμάτων της μέχρι σήμερα εκπαιδευτικής πολιτικής στον τομέα αυτό. Επίσης:
  - α) η δημιουργία σε κάθε Νομαρχία όλων των τύπων και βαθμίδων ΣΜΕΑΕ και στις μεγάλες Νομαρχίες ανά εκπαιδευτική διεύθυνση,
  - β) η εξασφάλιση της μετακίνησης των μαθητών/τριών σε αυτά τα σχολεία,
  - γ) η διασφάλιση κατάλληλης και επαρκούς υλικοτεχνικής υποδομής, προσαρμοσμένων αναλυτικών προγραμμάτων και βιβλίων, και
  - δ) η πρόνοια για κατάλληλες υποδομές και η εξασφάλιση της προσβασιμότητας σε όλους τους χώρους στα «συνήθη» σχολεία όπου φοιτούν και μαθητές με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκεςαποτελούν αναγκαίες συνθήκες για την εφαρμογή της αποκλειστικά δημόσιας και δωρεάν υποχρεωτικής εκπαίδευσης για όλα τα άτομα με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες χωρίς ταξικούς φραγμούς και αποκλεισμούς.

- Εμμένουμε στη θέση μας για δημόσια, δίχρονη τουλάχιστον, προσχολική αγωγή των ΑμΕΑ, όπως άλλωστε και όλων των παιδιών προσχολικής ηλικίας. Όσον αφορά δε τα προγράμματα πρώιμης παρέμβασης, που για κάποιες κατηγορίες παιδιών οφείλουν να ξεκινούν όσο το δυνατόν νωρίτερα, δεν διαφαίνεται πουθενά στο σχέδιο νόμου ανάλογη πρόνοια για την εξασφάλιση των κατάλληλων κρατικών υποδομών καθώς και το ηλικιακό φάσμα που θα καλύπτει η παραπάνω πρόνοια, ώστε αυτή να καθίσταται αποτελεσματική.

- Σχετικά με τα ΚΔΑΥ, τα οποία μετονομάζονται στο σχέδιο νόμου σε ΚΕΔΔΥ, έχουμε να παρατηρήσουμε τα παρακάτω:

Η μετατροπή τους σε κέντρα διαφοροδιάγνωσης, διάγνωσης και υποστήριξης αποτελεί ιδιαίτερα αρνητική εξέλιξη, καθώς τα απομακρύνει από τον εκπαιδευτικό, παιδαγωγικό και υποστηρικτικό ρόλο που κατά την άποψή μας πρέπει να έχουν. Επισημαίνουμε την αδήριτη ανάγκη για αύξηση του αριθμού των ΚΕΔΔΥ, την

επαρκή στελέχωσή τους και την αναγκαία χρηματοδότησή τους, ώστε να μπορούν να αντεπεξέλθουν στο ρόλο τους.

- Στη συγκρότηση της ΕΔΕΑ στα ΣΜΕΑΕ – που σύμφωνα με το σχέδιο νόμου έχει την αρμοδιότητα της αξιολόγησης της προόδου των μαθητών που φοιτούν σε αυτά- υποβαθμίζεται ο ρόλος του συλλόγου διδασκόντων και ουσιαστικά τίθενται υπό αίρεση οι τίτλοι σπουδών που ο σύλλογος των διδασκόντων έχει την αρμοδιότητα να πιστοποιεί.

- Για τα ΕΕΕΕΚ προτείνουμε να είναι διαβαθμισμένα και το απολυτήριό τους να είναι ισότιμο με το απολυτήριο των Ειδικών Επαγγελματικών Γυμνασίων. Επιβάλλεται η κατοχύρωση των επαγγελματικών δικαιωμάτων των αποφοίτων και πρέπει να λαμβάνεται πρόνοια και για την κοινωνική ένταξη των μαθητών που φοιτούν σε αυτά.

Αφού τα ΕΕΕΕΚ είναι δομή της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης πρέπει να δημιουργηθούν οργανικές θέσεις εκπαιδευτικών Β/θμιας Εκπαίδευσης, οι Διευθυντές τους να προέρχονται από τη Β/θμια Εκπαίδευση καθώς και το σύνολο των εκπαιδευτικών που υπηρετούν σε αυτά με οποιαδήποτε σχέση εργασίας.

Εμμένουμε στη θέση μας η στελέχωση όλων των εκπαιδευτικών δομών της ΕΑΕ που υπάγονται στη Β/θμια Εκπαίδευση να γίνεται αποκλειστικά από εκπαιδευτικούς της Β/θμιας εκπαίδευσης με τα ανάλογα τυπικά προσόντα.

Επίσης το προσωπικό που εργάζεται στην Ειδική Αγωγή απαιτείται να είναι στο σύνολό του αποκλειστικά μόνιμο.

- Είναι τουλάχιστον ανεξήγητη η έλλειψη οποιασδήποτε αναφοράς στα τυπικά προσόντα των αποφοίτων των μεταπτυχιακών προγραμμάτων σχολικής ψυχολογίας του Παν/μίου Αθηνών και των αντίστοιχων προγραμμάτων του εξωτερικού ως προϋπόθεση για διορισμό, μετάθεση, απόσπαση ή αναπλήρωση στις εκπαιδευτικές δομές της Ειδικής Αγωγής.

Ζητάμε να συμπεριληφθούν στους εκπαιδευτικούς που δικαιούνται να εργαστούν στη Ειδική Αγωγή και οι κάτοχοι των ανωτέρω τίτλων.

- Είμαστε αντίθετοι με την πρακτική να περιλαμβάνονται στα τυπικά προσόντα και στα κριτήρια διορισμού οι πιστοποιήσεις σεμιναρίων κατάρτισης διαφόρων φορέων (300, 400 κλπ ωρών), καθώς μάλιστα η συμμετοχή σε πολλά από αυτά απαιτεί δίδακτρα και οι διαδικασίες επιλογής των υποψηφίων είναι αδιαφανείς. Όμως όσοι μέχρι σήμερα εργάζονται στην Ειδική Αγωγή με οποιαδήποτε σχέση εργασίας και έχουν προσληφθεί με αυτό το προσόν να συνεχίσουν να εργάζονται.

Οι εκπαιδευτικοί που ήδη εργάζονται στην Ειδική Αγωγή να μην ενταχθούν σε διαδικασίες επιλογής. Απαραίτητη αλλά και αναγκαία συνθήκη γι' αυτό είναι η επιμόρφωσή τους στην Ειδική Αγωγή κατά προτεραιότητα.

- Επίσης, ό,τι ισχύει για τα τυπικά προσόντα και κριτήρια διορισμού των μόνιμων εκπαιδευτικών πρέπει να ισχύει και για τους αναπληρωτές και ωρομίσθιους, για όσο χρονικό διάστημα θα υπάρχουν αυτές οι εργασιακές σχέσεις.

- Σχετικά με την επιλογή διευθυντών στις ΣΜΕΑΕ Β/θμιας Εκπαίδευσης, να αποτελεί προϋπόθεση για συμμετοχή στη σχετική διαδικασία η πενταετής προϋπηρεσία στις ΣΜΕΑΕ.

- Υποδιευθυντές στις ΣΜΕΑΕ Β/θμιας Εκπαίδευσης τοποθετούνται στις περιπτώσεις όπου τα τμήματα που λειτουργούν είναι τουλάχιστον όσες και οι τάξεις της αντίστοιχης ΣΜΕΑΕ και ο ελάχιστος αριθμός των μαθητών είναι τριάντα.

- Η Δευτεροβάθμια Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση δικαιούται να έχει τους δικούς της σχολικούς συμβούλους, που γνωρίζουν τα προβλήματα και τις ιδιαιτερότητες αυτής της εκπαιδευτικής βαθμίδας. Πρέπει να διαμορφωθεί ένα σώμα σχολικών συμβούλων επιστημονικά επαρκώς καταρτισμένο, με πολυετή προϋπηρεσία και βαθιά γνώση των προβλημάτων της Δευτεροβάθμιας Ειδικής Εκπαίδευσης. Προτείνουμε επιλογή 8 σχολικών συμβούλων καταρχάς σε επίπεδο επικράτειας (στις ειδικότητες ΠΕ02, ΠΕ03, ΠΕ04, όπως επίσης και για τους γυμναστές, τους καθηγητές καλλιτεχνικών, πληροφορικής και μουσικής).

- Να μη συσταθούν Ειδικά Υπηρεσιακά Συμβούλια, αλλά το προσωπικό και οι Διευθυντές να υπάγονται στα αντίστοιχα ΠΥΣΠΕ - ΚΥΣΠΕ, ΠΥΣΔΕ - ΚΥΣΔΕ ανά βαθμίδα. Στα όργανα αυτά να μετέχουν και εκπρόσωποι του ειδικού επιστημονικού προσωπικού όταν συζητούνται θέματα της Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης.

- Στο ΥΠΕΠΘ να μην υπάρχει Διεύθυνση αλλά Τμήμα ΕΑΕ, που θα διαχωρίζεται σε δύο επιμέρους τμήματα, για την πρώτη και τη δεύτερη εκπαιδευτική βαθμίδα, αντίστοιχα.

- Για τη βασική κατάρτιση, επιμόρφωση και μετεκπαίδευση των εκπαιδευτικών της Β/θμιας Εκπαίδευσης που εργάζονται στις ΕΑΕ ισχύουν οι προτάσεις της Ομοσπονδίας μας για την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών (υπόμνημα του ΔΣ της ΟΛΜΕ προς την πολιτική ηγεσία του ΥΠΕΠΘ στις 7-4-08).

- Να ενταχθούν στη βασική εκπαίδευση του διδακτικού προσωπικού της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης όλων των κλάδων και ειδικοτήτων και μαθήματα ΕΑΕ.
- Στην εισαγωγική επιμόρφωση, που πρέπει να πραγματοποιείται μετά το διορισμό, να περιλαμβάνονται και θέματα που αφορούν την ΕΑΕ.
- Να καθιερωθεί ετήσια περιοδική επιμόρφωση για όλους τους εκπαιδευτικούς, με απαλλαγή από τα διδακτικά καθήκοντα (να προηγηθούν αυτοί που ήδη εργάζονται στην ΕΑΕ).
- Πολύμορφη, βραχύχρονη επιμόρφωση με τις ίδιες, όπως παραπάνω, προϋποθέσεις (ΑΕΙ, απαλλαγή από διδακτικά καθήκοντα κ.λπ.).
- Θεσμοθέτηση της μετεκπαίδευσης των εκπαιδευτικών της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και σύνδεσή της με μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών. Φορέας πρέπει να είναι τα ΑΕΙ. Η επιλογή μεταξύ των υποψηφίων να γίνεται με αξιοκρατικές και αδιάβλητες διαδικασίες, ενώ πρέπει να προβλέπονται κίνητρα τόσο για τους μετεκπαιδευόμενους όσο και για τους διδάσκοντες και επιβλέποντες καθηγητές/-τριες.
- Ουσιαστική αναμόρφωση του θεσμικού πλαισίου του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών (ΙΚΥ). Διεύρυνση και ενίσχυση των προγραμμάτων ανταλλαγής εκπαιδευτικών σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο.

Στη χώρα μας η ΕΑΕ πρέπει να βρεθεί στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος και των προσπαθειών όλων των φορέων που εμπλέκονται σε αυτό τον ευαίσθητο τομέα. Στόχος είναι η προώθηση των αναγκαίων μέτρων, ώστε να μπορεί να ανταποκριθεί στις ανάγκες των ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

Το όραμα της μορφωτικής, εργασιακής και κοινωνικής ένταξης δεν είναι ουτοπία, είναι κυρίως πολιτική απόφαση. Η εκπαίδευση των ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες δεν μπορεί να παραμείνει στο περιθώριο και στην απομόνωση, αλλά πρέπει να αποτελεί μέρος του συνόλου της εκπαίδευσης, και γι' αυτό απαιτεί σοβαρές πολιτικές και εκπαιδευτικές αλλαγές. Ζητούμενο είναι ένα σχολείο για όλους/-ες που θα ανταποκρίνεται στις ατομικές και συλλογικές ανάγκες των μαθητών/-τριων του, που στο μεγαλύτερο μέρος τους προσδιορίζονται με κοινωνικούς όρους. Ένα σχολείο που θα προωθεί την ισότητα των ευκαιριών.

Ο Πρόεδρος

Γρ. Καλομοίρης

Ο Γ. Γραμματέας

Κώστας Μπόικος